

161716 - Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-, Yahudilerin Âşûrâ orucunu tuttuklarını ne zaman öğrendi?

Soru

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-:

لَئِنْ بَقِيْتُ إِلَى قَابِلٍ لِأَصُومَنَّ التَّاسِعَ. ([رواه مسلم])

"Eğer gelecek yıla kavuşursam, onuncu gün ile birlikte dokuzuncu günü de oruç tutacağım." (Müslim)

Buyurarak Yahudilerin Âşûrâ orucunu tuttuklarını son yılında öğrenmemiş midir?

Detaylı cevap

Rasûlulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Medine'ye geldiği ilk yılda Âşûrâ orucunu tutmuş ve böyle devam etmiştir. Daha sonra hayatının sonunda Yahudilere aykırı davranmak istemiş ve onuncu gün ile birlikte dokuzuncu günde de oruç tutmak istemiştir.

Âşûrâ orucu hakkında gelen hadisler, böyle olduğuna delâlet etmektedir.

Nitekim Abdullah b. Abbas'tan -Allah ondan ve babasından râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre o şöyle demiştir:

قَدِمَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الْمَدِينَةَ فَرَأَى الْيَهُودَ تَصُومُ يَوْمَ عَاشُورَاءَ، فَقَالَ: مَا هَذَا؟ قَالُوا: هَذَا يَوْمٌ صَالِحٌ، هَذَا يَوْمٌ نَجَّى اللَّهُ بَنِي إِسْرَائِيلَ مِنْ عَدُوِّهِمْ فَصَامَهُ مُوسَى. قَالَ: فَأَنَا أَحَقُّ بِمُوسَى مِنْكُمْ، فَصَامَهُ وَأَمَرَ بِصِيَامِهِ. ([رواه البخاري])

"Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- Medine'ye geldiğinde yahûdileri Âşûrâ günü oruç tutarlarken gördü.

Bunun üzerine Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- onlara:

- Bugün nedir? diye sordu.

Onlar:

-Bugün salih bir gündür. Bugün, Allah'ın İsrâiloğullarını, düşmanlarından kurtardığı, bundan dolayı Musa'nın oruç tuttuğu bir gündür.

Bunun üzerine Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurdu:

- Biz Musa'ya, sizden daha hak sahibiyiz.

Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- bugün oruç tuttu ve (ashâbına da) bugünde oruç tutmayı emretti." (Buhârî, hadis no: 1865)

Yine Abdullah b. Abbas'tan -Allah ondan ve babasından râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre o şöyle demiştir:

حِينَ صَامَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَوْمَ عَاشُورَاءَ وَأَمَرَ بِصِيَامِهِ، قَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ! إِنَّهُ يَوْمٌ تُعْظَمُهُ الْيَهُودُ وَالنَّصَارَى، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: فَإِذَا كَانَ الْعَامُ الْمُقْبِلُ إِنْ شَاءَ اللَّهُ صُمْنَا الْيَوْمَ النَّاسِعَ. قَالَ: فَلَمْ يَأْتِ الْعَامُ الْمُقْبِلُ حَتَّى تُوَفِّي رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ. [رواه مسلم]

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Âşûrâ günü oruç tuttuğu ve ashâbına da bugünde oruç tutmalarını emrettiğinde, onlar şöyle dediler:

- Ey Allah'ın elçisi! Âşûrâ günü, yahûdi ve hıristiyanların yücelttiği bir gündür.

Bunun üzerine Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurdu:

- O halde gelecek yıl olursa, inşaallah (onuncu gün ile birlikte) dokuzuncu günü de tutarız.

İbn-i Abbas -Allah ondan ve babasından râzı olsun- dedi ki:

- Gelecek yıl gelmeden Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- vefât etti." (Müslim, hadis no: 1134)

İbn-i Kayyim -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"Bu hadis, Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in bu günde oruç tutması ve bu orucu emretmesi, vefatından bir yıl önce olduğuna delâlet etmektedir.Öncek hadisindeki (Buhârî'nin hadisindeki) olay ise, Medine'ye gelişinde olmuştur." (Zâdu'l-Meâd, c: 2, s: 67)

İbn-i Kayyim -Allah ona rahmet etsin-, İbn-i Abbas'ın ikinci hadisi hakkında ise şöyle demiştir:

"Şüphesiz bu, (Yahudilere aykırı davranmak için dokuzuncu günü de oruç tutmak) için (hayatının) sonunda olmuştur.İşin başında (Medine'ye gelişinde) ise, hakkında aksi bir şeyle emrolunmadığı sürece Yahudilere mutabık kalmaktan hoşlanmasıydı." (Zâdu'l-Meâd, c: 2, s: 51)

Şeyhulislâm İbn-i Teymiyye -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"Sonra O'na (Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'e) vefatından önce:

'Âşûrâ günü, yahûdi ve hıristiyanların yücelttiği bir gündür' denilince, onlara aykırı davranmaları için onuncu güne başka bir günü ekleyerek oruç tutmalarını emretmiş ve bunu yapmaya niyet etmiştir." (İktidâu's-Sırâti'l-Mustakîm, c: 1, s: 87)

Allah Teâlâ en iyi bilendir.